

Käesolev dokument on vaid dokumenteerimisvahend ja institutsioonid ei vastuta selle sisu eest

► **B**

NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 1257/96,

20. juuni 1996,

humanitaarabi kohta

(EÜT L 163, 2.7.1996, lk 1)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
► <u>M1</u>	Euroopa parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1882/2003, 29. september 2003	L 284	1	31.10.2003
► <u>M2</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 219/2009, 11. märts 2009	L 87	109	31.3.2009

Käesolev konsolideeritud versioon sisaldab viiteid Euroopa arveldusühikule ja/või eküüle, mida alates 1. jaanuarist 1999 peaks käsitlema viitena eurole – nõukogu määrus (EMÜ) nr 3308/80 (EÜT L 345, 20.12.1980, lk 1) ja nõukogu määrus (EMÜ) nr 1103/97 (EÜT L 162, 19.6.1997, lk 1).

NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 1257/96,

20. juuni 1996,

humanitaarabi kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 130w,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ⁽¹⁾

vastavalt asutamislepingu artiklis 189c sätestatud menetlusele ⁽²⁾

ning arvestades, et:

merehädalistel, loodusõnnetuste, sõdade ja sõjaliste konfliktide või muude sarnaste erandlike asjaolude ohvritel on õigus saada rahvusvahelist humanitaarabi, kui nende enda ametiasutused ei suuda neile tõhusat hädaabi anda;

sõjaliste konfliktide või sarnaste erandlike asjaolude ohvrite kaitsmisega seotud tsiviilmeetmeid reguleeritakse rahvusvahelise humanitaarõigusega ja neid tuleb lugeda humanitaarmedetmete osaks;

humanitaarabi hõlmab mitte ainult inimeste päästmise ja kaitsmise meetmeid hädaolukorras või vahetult selle järel, vaid ka meetmeid, mille eesmärk on ohvrite juurde pääsemise ja abi takistusteta kohaletoometamise hõlbustamine ja võimaldamine;

humanitaarabi võib olla arengu- või ülesehitustöö eeltingimuseks ning seetõttu tuleb selle andmist jätkata kogu kriisiolukorra ja selle tagajärgede kestmise ajal; seetõttu võib humanitaarabi hõlmata ka lühiajalist taastusabi, mille eesmärk on hõlbustada hädaabi saabumist, takistada kriisi mõjude halvenemist ja abistada kannatanuid toimetuleku miinimumtaseme saavutamisel;

eelkõige tuleb võtta ennetusmeetmeid, et olla valmis katastroofidega seotud ohtudeks, ning luua vastav varajase hoiatamise ja sekkumissüsteem;

tuleks tagada ühenduse, siseriiklike ja rahvusvaheliste ennetus- ja sekkumissüsteemide tõhusus ja ühtsus, mis on loodud looduskatastroofidest ja inimese tekitatud katastroofidest või sarnastest erandlikest olukordadest tulenevate vajaduste rahuldamiseks;

humanitaarabi, mille ainuesmärk on vältida või leevendada inimkannatusi, antakse ohvritele olenemata nende rassilisest, etnilisest päritolust, usutunnistusest, soost, vanusest, rahvusest või poliitilistest vaadetest, ning abi andmist ei tohi suunata ega mõjutada poliitilised kaalutlused;

humanitaarabiga seotud otsused tuleb teha erapooletult ning üksnes ohvrite vajadustest ja huvidest lähtuvalt;

tihe koostöö liikmesriikide ja komisjoni vahel nii otsuste tegemise tasandil kui praktilises tegevuses on ühenduse tõhusate humanitaarmedetmete alus;

ühendus peab püüdma teha koostööd kolmandate maadega ja kooskõlastama nendega oma tegevust, mis on osa ühenduse toetusest rahvusvahelise humanitaarabi tõhustamisele;

selle eesmärgi saavutamiseks tuleks kindlaks määrata kriteeriumid koostööks valitsusväliste organisatsioonide, rahvusvaheliste institutsioonide ja organisatsioonidega, mis tegelevad humanitaarabiga;

⁽¹⁾ EÜT C 180, 14.7.1995, lk 6.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 30. novembri 1995. aasta arvamus (EÜT C 339, 18.12.1995, lk 60), nõukogu 29. jaanuari 1996. aasta ühine seisukoht (EÜT C 87, 25.3.1996, lk 46) ja Euroopa Parlamendi 21. mai 1996. aasta otsus (EÜT C 166, 10.6.1996).

▼B

tuleb säilitada, austada ja toetada valitsusväliste organisatsioonide ja muude humanitaarinstitutsioonide sõltumatust ja erapooletust humanitaarabitöös;

tuleks toetada liikmesriikide ja muude arenenud riikide valitsusväliste organisatsioonide humanitaaralast koostööd asjaomaste kolmandate maade vastavate organisatsioonidega;

humanitaarabi laadi tõttu tuleks humanitaarmedetete ja -projektide rahastamiseks kasutusele võtta tõhus, paindlik, läbipaistev ja vajaduse korral kiire otsuste vastuvõtmise kord;

üldeelarvest rahastatava Euroopa Ühenduse humanitaarabi rakendamise ja haldamisega seotud kord tuleks kehtestada nii, et Lomés 15. detsembril 1989. aastal alla kirjutatud neljandas AKV-EÜ konventsioonis (muudetud 4. novembril 1995 Mauritiusel alla kirjutatud lepinguga) ettenähtud hädaabiga seotud toimingute suhtes kohaldatakse eespool nimetatud konventsioonis sätestatud menetlusi ja korda,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

HUMANITAARABI EESMÄRGID JA ÜLDPÕHIMÕTTED*Artikkel 1*

Ühenduse humanitaarabi koosneb abi-, hädaabi- ja kaitsemeetmetest, mille eesmärk on abistada kolmandate maade kõige ohustatumaid inimesi, kes kannatavad loodusõnnetuste, inimeste tekitatud kriiside nagu sõjad ja sõjalised konfliktid, või loodusõnnetuste või inimese poolt tekitatud õnnetustega sarnaste erandlike olukordade või asjaolude tõttu, seejuures kedagi diskrimineerimata. Abi antakse seni, kuni nendest olukordadest tulenevad vajadused seda nõuavad.

Abi hõlmab ka ohtudega seotud ennetusmeetmeid ning toiminguid katastroofide või sarnaste erandlike olukordade vältimiseks.

Artikkel 2

Artiklis 1 nimetatud humanitaarmedetete eesmärgid on:

- a) päästa ja hoida inimesid hädaolukorras ja vahetult selle järel ning loodusõnnetustes, millega kaasnevad suured inimkaotused, füüsilised või sotsiaalsed kannatused või materiaalsed kahjud;
- b) anda vajalikku abi ja hädaabi inimestele, keda mõjutab pikemaajaline, eriti sõjalistest konfliktidest või sõdadest tulenev kriis, mille mõju on samasugune, nagu punktis a kirjeldatud mõju, ning eelkõige siis, kui nende enda ametiasutused ei suuda neid tõhusalt abistada, või võimuvaakumi korral;
- c) osaleda abi transportimise rahastamisel ning toetada kõigi olemasolevate logistiliste vahenditega abi jõudmist nendeni, kellele see on ette nähtud, ning kaitsta humanitaarabiga hõlmatud vara ja personali, välja arvatud kaitsepoliitilise tähendusega toimingud;
- d) tihedas koostöös kohalike struktuuridega läbi viia lühiajalisi taastus- ja ülesehitustöid, eriti infrastruktuuri ja seadmete alal, et hõlbustada hädaabi saabumist, takistada kriisi mõjude halvenemist ja alustada kannatanute abistamist toimetuleku miinimumtaseme saavutamisel;
- e) toime tulla elanikkonna liikumise tagajärgedega (põgenikud, ümberasustatud inimesed ja tagasipöördujad), mida põhjustavad loodusõnnetused ja inimese poolt tekitatud katastroofid, ning ellu viia kavasid, et aidata päritoluriiki repatrieerumist ja sinna ümberasumist, kui see on võimalik rahvusvaheliste lepingute tingimuste kohaselt;

▼B

- f) tagada valmisolek loodusõnnetuste või sarnaste erandlike olukordadega seotud ohtudeks ning kasutada sobivat varajase hoiatamise ja sekkumissüsteemi;
- g) toetada tsiviilmeetmeid, millega rahvusvaheliste lepingute kohaselt kaitstakse sõjaliste konfliktide või sarnaste hädaolukordade ohvreid.

Artikkel 3

Artiklites 1, 2 ja 4 nimetatud ühenduse abi võib kasutada kõikide toodete ja seadmete ostmise ja kohaletoimetamise rahastamiseks, mida vajatakse humanitaarmedetete rakendamiseks, kaasa arvatud ohvritele maja või peavarju ehitamine, nendeks toiminguteks väljastpoolt palgatud välismaa või kohaliku personali kulud, rahvusvaheline või siseriiklik transport, hädaabi logistika ja jaotamine ning kõik muud toimingud, mille eesmärk on hõlbustada abi jõudmist abisaajateni.

Seda võib samuti kasutada kõikide muude kulude rahastamiseks, mis on otseselt seotud humanitaarmedetete rakendamisega.

Artikkel 4

Artiklites 1 ja 2 nimetatud ühenduse abi võib samuti kasutada järgmiste meetmete finantseerimiseks:

- humanitaarmedetete teostatavuse eeluuringud ning humanitaarabi projektide ja kavade hindamine,
- humanitaarabi projektide ja kavade kontrollimeetmed,
- humanitaarmedetete alased väikesemahulised koolitusprogrammid ja ülduuringud, mida rakendatakse etapiviisiliselt, kui finantseerimine on jaotatud mitme aasta peale,
- kulud, mis on vajalikud abi ühenduse päritolu rõhutamiseks,
- üldsuse teadlikkuse tõstmine ja infokampaaniad, mille eesmärk on humanitaarabi küsimuste parem mõistmine, eelkõige Euroopas ja kolmandates maades, kus ühendus finantseerib suuri humanitaarabiprogramme,
- meetmed, millega tugevdatakse ühenduse koordineerimistööd liikmesriikide, teiste doonorriikide, rahvusvaheliste humanitaarabiorganisatsioonide ja -institutsioonidega, valitsusväliste organisatsioonide ja neid esindavate organisatsioonidega,
- humanitaarabi projektide rakendamiseks vajalik tehniline abi, kaasa arvatud tehnilise oskusteabe ja kogemuste vahetamine Euroopa humanitaarabiorganisatsioonide ja asutuste või nende organite ja kolmandate maade humanitaarabiorganisatsioonide vahel,
- humanitaaralane miinide kahjutustamine, kaasa arvatud jalaväemii- nide alane selgitustöö kohalike elanike seas.

Artikkel 5

Käesoleva määruse alusel antakse ühenduse rahalist abi tagastamatu toetusena.

Käesoleva määrusega reguleeritud meetmed on lõivu-, maksu- ja tolli- maksuvabad.

II PEATÜKK

HUMANITAARABI RAKENDAMISE KORD

Artikkel 6

Ühenduse poolt rahastatavaid humanitaarabimeetmeid võib rakendada rahvusvaheliste või liikmesriigis asuvate valitsusväliste asutuste ja organisatsioonide või abisaaja kolmanda maa taotlusel või komisjoni algatusel.

Artikkel 7

1. Valitsusvälised organisatsioonid, kes võivad saada ühenduse rahaabi käesoleva määruse kohaste meetmete rakendamiseks, peavad vastama järgmistele kriteeriumidele:

- a) need peavad olema ühenduse liikmesriigis selle riigi seaduste kohaselt asutatud autonoomsed mittetulundusorganisatsioonid;
- b) nende peakontor peab olema ühenduse liikmesriigis või ühenduse abisaavas kolmandas riigis. See peab olema kõikide käesoleva määruse kohaselt rahastatud meetmeid käsitlevate otsuste tegemise tegelik keskus. Erandkorras võib peakontor olla kolmandas doonorriigis.

2. Valitsusvälise organisatsiooni sobivuse kindlaksmääramisel ühendusepoolsetel rahastamisel võetakse arvesse organisatsiooni järgmised näitajad:

- a) haldus- ja finantsjuhtimise suutlikkus;
- b) kavandatud meetmetega seotud tehniline ja logistiline võimsus;
- c) kogemused humanitaarabi alal;
- d) asjaomase organisatsiooni poolt rakendatud varasemate meetmete tulemused, eelkõige ühenduse poolt rahastatud meetmete tulemused;
- e) valmisolek vajaduse korral osaleda humanitaarimeetmete koordineerimiseks loodud süsteemis;
- f) võime ja valmisolek töötada asjaomastes kolmandates riikides olevate humanitaarabi asutuste ja kohalike kogukondadega;
- g) erapooletus humanitaarabi rakendamisel;
- h) vajaduse korral varasemad kogemused humanitaarimeetmetega seotud kolmandas riigis.

Artikkel 8

Ühendus võib samuti rahastada rahvusvaheliste asutuste ja organisatsioonide humanitaarimeetmeid.

Artikkel 9

Ühendus võib vajaduse korral rahastada ka komisjoni või liikmesriikide eriasutuste humanitaarimeetmeid.

Artikkel 10

1. Ühenduse ja siseriiklike humanitaarabisüsteemide tõhususe ja kooskõlastatuse tagamiseks ja tugevdamiseks võib komisjon võtta mis tahes meetmeid, mida on vaja tema enda ja liikmesriikide tegevuse tiheda koordineerimise edendamiseks nii otsustamise tasandil kui kohapeal praktilises tegevuses. Liikmesriigid ja komisjon kasutavad selleks teabevahetussüsteemi.

▼B

2. Komisjon tagab, et ühenduse poolt rahastatud meetmed on kooskõlas rahvusvaheliste organisatsioonide ja asutuste meetmetega, eelkõige nendega, mis on osa ÜRO süsteemist.
3. Komisjon püüab humanitaarabi alal arendada kooskõlastamist ja koostööd ühenduse ja kolmandate doonorriikide vahel.

Artikkel 11

1. Komisjon kehtestab käesoleva määruse kohase abi andmise, varumise ja rakendamise tingimused.
2. Abi ei anta, kui abisaaja ei täida neid tingimusi.

Artikkel 12

Kõikides käesoleva määruse alusel sõlmitud rahastamislepingutes nähakse eelkõige ette, et komisjon ja kontrollikoda võivad teha kontrolli kohapeal ja humanitaarpartnerite peakontoris vastavalt komisjoni poolt sätestatud üldisele korrale, mis põhineb kehtivatel eeskirjadel, eriti Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatava finantsmääruse sätetel.

III PEATÜKK

HUMANITAARMEETMETE RAKENDAMISE KORD*Artikkel 13*

Komisjon teeb otsuse erakorralise meetme kohta, mille kogumaksumus ei ületa 10 miljonit eküüd.

Erakorralisi meetmeid võetakse järgmiste meetmete puhul:

- meetmed, millega rahuldatakse humanitaarabi erakordsed ja ettenägematud vajadused, mis tulenevad ootamatutest loodusõnnetustest või inimese poolt tekitatud katastroofidest, nagu üleujutused, maavärinad ja sõjalised konfliktid või nendega sarnased olukorrad,
- meetmed, mille kestus on piiratud ettenägematute sündmuste tagajärjel tekkinud hädaolukorras toimimisega: vastavad fondid katavad esimeses taandes nimetatud humanitaarvajaduste rahuldamise toimingud kuni kuue kuu vältel, mis on ette nähtud rahastamisotsuses.

Kui meetmed vastavad nendele tingimustele ja nende kogumaksumus on üle 2 miljoni eküü:

- teeb komisjon otsuse,
- informeerib sellest liikmesriike kirjalikult 48 tunni jooksul,
- esitab otsuse põhjendused komitee järgmisel koosolekul, esitades eelkõige kiirmenetluse kasutamise põhjused.

▼M2

Komisjon teeb kiirmenetluses vastuvõetud meetmete jätkamise otsused artikli 17 lõikes 2 sätestatud korralduskomitee menetluse kohaselt ja artikli 15 lõike 2 teises taandes sätestatud piirides.

▼B*Artikkel 14*

Komisjon hindab ja haldab käesoleva määrusega reguleeritud meetmeid, teeb nende kohta otsuseid ja kontrollib neid kooskõlas eelarve- ja muude kehtivate menetlustega, eelkõige Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatava finantsmääruse sätetega.

▼M2*Artikkel 15*

1. Komisjon võtab vastu käesoleva määruse rakendusmeetmed. Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu artikli 17 lõikes 4 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.
2. Komisjon, tegutsedes artikli 17 lõikes 3 osutatud regulatiivkomitee menetluse kohaselt:
 - otsustab artikli 2 punktis c nimetatud humanitaarabi kaitsemeetmete ühendusepoolse rahastamise,
 - otsustab komisjoni otsese tegevuse ja liikmesriikide eriasutuste otsese tegevuse rahastamise.
3. Komisjon, tegutsedes artikli 17 lõikes 2 osutatud korralduskomitee menetluse kohaselt:
 - kinnitab üldkavad, mille eesmärk on näha ette tegevused konkreetses riigis või piirkonnas, kus humanitaarkriis on nii ulatuslik ja keerukas, et see tõenäoliselt jätkub, ning kinnitab nende kavade eelarve. Selle raames vaatavad komisjon ja liikmesriigid üle üldkavade rakendamise prioriteetid,
 - teeb otsuseid üle 2 miljoni eküü suuruste projektide kohta, ilma et see piiraks artikli 13 kohaldamist.

▼B*Artikkel 16*

1. Üks kord aastas arutab artiklis 17 nimetatud komitee komisjoni esindaja poolt antud järgmise aasta humanitaarmedetmete üldsuuniseid ja uurib ühenduse ja siseriikliku humanitaarabi koordineerimise üldisi küsimusi ning mis tahes üld- või eriküsimusi, mis on seotud ühenduse abiga selles valdkonnas.
2. Komisjon esitab artiklis 17 nimetatud komiteele ka informatsiooni humanitaarabi andmisega seotud õigusaktide muudatustest, kaasa arvatud partnerluse raamleping.
3. Artiklis 17 nimetatud komiteele teatatakse ka komisjoni kavatsustest humanitaarmedetmeid hinnata ning võimaluse korral hindamise ajakava.

▼M2*Artikkel 17*

1. Komisjoni abistab komitee.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 4 ja 7, võttes arvesse nimetatud otsuse artikli 8 sätteid.
Tähtjaks otsuse 1999/468/EÜ artikli 4 lõike 3 tähenduses kehtestatakse üks kuu.
3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse nimetatud otsuse artikli 8 sätteid.
Tähtjaks otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõike 6 tähenduses kehtestatakse üks kuu.
4. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1 kuni 4 ja artiklit 7, võttes arvesse nimetatud otsuse artikli 8 sätteid.

▼B*Artikkel 18*

1. Komisjon hindab regulaarselt ühenduse rahastatud humanitaarabi-meetmeid, et kindlaks teha, kas meetmete eesmärgid on saavutatud, ja

▼B

anda suuniseid edaspidise tegevuse tõhustamiseks. Komisjon esitab komiteele kokkuvõtte, milles on andmed hindamisse kaasatud ekspertide kohta, mida komisjon võib vajaduse korral kontrollida. Taotluse korral on hinnanguaruanded kõigile liikmesriikidele kättesaadavad.

2. Liikmesriikide taotluse korral võib komisjon koos nendega hinnata ühenduse humanitaarmedetmete ja -kavade tulemusi.

Artikkel 19

Komisjon esitab iga eelarveaasta järel Euroopa Parlamendile ja nõukogule aastaaruande, milles on kokkuvõte selle aasta jooksul rahastatud meetmete kohta.

Kokkuvõte sisaldab teavet asutuste kohta, kellega koos humanitaarmedetmeid on rakendatud.

Aruandes esitatakse ka ülevaade igast väljastpoolt tehtud hindamisest, mis on tehtud erimeetmete kohta.

Komisjon teatab liikmesriikidele kinnitatud meetmetest hiljemalt ühe kuu jooksul alates otsuse tegemisest, näidates antud summa, meetme laadi, abi saanud inimesed ja kaasatud partnerid, ilma et see piiraks artikli 13 kohaldamist.

Artikkel 20

Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule kolm aastat pärast käesoleva määruse jõustumist üldhinnangu käesoleva määruse alusel ühenduse poolt rahastatud meetmete kohta koos käesoleva määruse kehtivusaja pikendamist käsitlevate soovitusetega ning vajaduse korral selle muudatusettepanekud.

Artikkel 21

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.